

Revizija uredbe REACH

Revizija uredbe REACH predstavlja priložnost, da še naprej zmanjšujemo izpostavljenost najbolj škodljivim snovem in nadaljujemo z vzpostavitvijo predvidljivega regulativnega sistema, ki industriji in pristojnim organom omogoča, da osredotočijo vire tam, kjer je to najbolj pomembno, vključno z razvojem varnih in trajnostnih alternativ, kjer je to potrebno, in poenostavitvijo upravnih postopkov.

Danes v Evropi bolj kot kadarkoli prej potrebujemo zanesljivo domačo kemijsko industrijo, da zmanjšamo strateško odvisnost od drugih regij. Posledično je vloga uredbe REACH, da ohranja motor rasti in inovacij v panogi v polnem teku, hkrati pa dviguje letvico varnosti.

Kemijsko industrijo čaka »dvojni« prehod (podnebna nevtralnost, Strategija EU za trajnostne kemikalije, krožnost in digitalizacija). Prednostna obravnava ureditvenih ukrepov, ki najbolj koristijo zdravju in okolju, ohranjanje čim bolj stabilnega regulativnega okvira in usklajenosti uredbe REACH z vsemi drugimi zakonodajnimi akti EU bi morala biti vodilna načela revizije. Nenazadnje je treba v reviziji upoštevati napredek, dosežen pri metodah ocenjevanja tveganja, spremljanju stanja ljudi in okolja, napovedovanju toksičnosti in alternativah preskusom na živalih.

Evropsko komisijo predvsem pozivamo, naj pri pripravi zakonodajnih predlogov posebno pozornost nameni naslednjim ključnim vidikom:

- To je priložnost za prelom, da se pri oceni kemijske varnosti pospeši razvoj, potrjevanje in zakonodajno sprejemanje **pristopov, ki so pomembni za ljudi in ne vključujejo živali**. S pomočjo prizadevanj, da ugotovimo, kje lahko preskuse na živalih zanesljivo nadomestimo z metodologijami brez uporabe živali, ki odražajo najnovejše dosežke na področju znanosti, bomo dosegli **trojno zmago za industrijo, regulatorje in dobro počutje živali**. To narekuje **spremembo paradigme pri oceni varnosti** v smeri ocene varnosti naslednje generacije, podobno ukrepom, ki smo jim bili priča pri kozmetičnih oziroma farmacevtskih izdelkih.
- Pri splošnem pristopu k obvladovanju tveganja (GRA) priporočamo, **da se da prednost potrošniški uporabi z veliko verjetnostjo izpostavljenosti** najbolj nevarnim kemikalijam. Kljub temu pozivamo k **bolj diferenciranemu pristopu za zaščito poklicnih uporabnikov**

kemikalij, ki bodo pri opravljanju svojega dela morda v stiku z visoko učinkovitimi in nevarnimi kemikalijami. Z opredelitvijo poklicev, pri katerih so tveganja največja, in uvedbo prilagojenih zaščitnih ukrepov, kot so obvezno usposabljanje in certifikacijske sheme, bomo zagotovili varno ravnanje z nevarnimi kemikalijami v tej skupini.

- Poleg GRA je **treba pri reformi omejevanja in avtorizacije zagotoviti jasno in dolgoročno vizijo**, kako kemikalije zakonsko bolj uspešno in učinkovito urediti. Določiti je treba jasne prednostne naloge za ukrepanje, razlikovati med različnimi kategorijami uporabnikov in vrstami izpostavljenosti, optimalno uporabiti celoten nabor orodij brez prekrivanja, čim bolj zmanjšati politiko z odstopanjem in zagotoviti ustrezne vire.
- Obstaja veliko tveganje, da bi **pojem »uporaba bistvenega pomena«**, ki se na prvi pogled zdi preprost, sedanji sistem postavil na glavo in povzročil, da bi ureditev kemikalij narekovala presoja, ne pa znanstveni dokazi. Skoraj nemogoče je presoditi, katera uporaba je za družbo bistvenega pomena. Treba bi bilo ustanoviti odbor s političnim mandatom in odgovornostjo, da bi odločal, kaj velja za bistveno ali ne. **Uporaba tega pojma bi namesto hitrejšega odločanja privedla do poplave novih prošelj za odstopanje**, pri čemer bi se z dolgotrajnimi razpravami zapravljal čas in viri nacionalnih pristojnih organov in agencij. Uporaba bistvenega pomena bi lahko v najboljšem primeru postala dopolnilno orodje pri ocenjevanju vsakega primera posebej, če naj se ali ne nadaljuje uporaba snovi, ki je predmet avtorizacije oziroma omejevanja.
- Polimeri so hrbtenica materialov, potrebnih za doseganje ambicioznih prihodnjih ciljev. So v središču inovacij. Prav tako so edinstveni. **To pomeni, da obstoječega sistema registracije snovi ni možno ponovno uporabiti za polimere**. Potrebujemo drugačno, izvedljivo in sorazmerno shemo za polimere, ki je namenjena samo tistim, ki imajo v skladu s svetovno sprejetim pristopom lastnosti, povezane z večjo verjetnostjo nevarnosti. Polimere, ki so na podlagi izkušenj drugih agencij zunaj EU svetovno priznani kot polimeri, ki vzbujajo le malo skrbi (PLC), je treba izključiti iz postopka registracije. Sredstva agencije ECHA bo treba povečati za obravnavanje več tisoč registracij polimerov.
- **Razpoložljivi dokazi podpirajo ciljno usmerjeno izvajanje faktorja ocenjevanja mešanice (MAF) pri ocenah tveganja za okolje. S**

pavšalnim pristopom, kot je splošni MAF, ki se uporablja za vse kemikalije, bi kaznovali varne kemikalije, kar bi bistveno vplivalo na dobavne verige in pomenilo večje tveganje za preskuse na živalih. Po analizi vseh razpoložljivih dokazov smo v Ceficu razvili drevo odločanja, ki nam je v pomoč pri odločanju, kdaj je uporaba MAF upravičena.